

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizorului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal sub îngrijirea Dlul Revizor școlar

MARIAN SASU.

Abonament :

120 lei pe an pentru membrii corpului didactic.
Iar pentru comitetele școlare și parțic. 150 lei.
Redacția și Administrația la biroul Revizorului școlar — Aiud.

Inserțiuni și reclame

se publică după tarif. — Scrisori nefrancați nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr 3 lei.

În pragul noului an școlar.

Cercurile culturale învățătoresți.

Cu un an mai în vârstă, dar și cu mai multă experiență-pășim cu mai multă încredere la muncă. Zic cu mai multă experiență, nu că doar o vârstă mai înaintată ar implica totodată ai o experiență mai multă, căci atunci ar urmă, ca cel mai înaintat în vârstă, să fie și cel mai experimentat. Poate fi cineva chiar îmbătrânit într'o carieră dacă toată viața lui n'a făcut altceva, decât luând de bun tot ceea ce iau dat alții : norme, principii, metode, sisteme ; s-a mulțămît cu o simplă traducere a aceloră în practică, fără a urmări în același timp, strict, cu spiritul său observator succesele date pas de pas, în toate fazele acțiunilor lui, — fără a studia mereu sufletul copilor, materia ce are de prelucrat, — fără un control de sine și al metodelor întrebuintate, pentru a se convinge despre eficacitatea aceloră și a tactice sale de aplicare a lor pentru dobândirea de noi și noi orientări în învălmășagul acțiunilor lui, atunci el n'a făcut experiență, ci s-a închis în ruajul unui sistem străin, cu simplul rol de mecanism al aceluia, îngropându-și talantul scump, care putea fi mult sporit, iar pe sine s'a expus încetul cu încetul la soarta unei monede pornite pe drumul unei continue depreciere, pentru că lumea progresează și a progresă nu înseamnă a te învărti pe loc, ci a merge înainte.

Ș'apoi iarăși : mai poate fi cineva oricât de neodihnit pornit spre descoperiri, în căutarea după adevăr și cu toate acestea, să nu ajungă a obține rezultate nici măcar în parte satisfăcătoare setei sale de care a fost condus, pentru că a face adevărate

experiențe, nu ajunge numai voința, ci mai trebuie ceva: un suflet vecinic tânăr, care să aibă forța creatoare de a le putea face, un suflet talentat de Dumnezeu cu un puternic spirit inventiv, ceea ce poate să lipsească multora dintre noi, pentru că talentul este un mare dar, cu care te naști sau nu te naști.

Pentru aceea, nu ne putem mulțumi numai cu experiențele noastre, ci ne simțim mânați a consulta și experiențele altora, cari prin faima ce au reușit să creieze în jurul lor, s'au afirmat neasămănat mai tari decât noi.

Unul dintre ceie pe terenul muncii, pentru a face loc cât mai mult activismului în școală, — care este un puternic curent în învățământul modern, — a atins până azi cel mai mare record, la noi Românii, este profesorul Nisipeanu. Cu înaltul său titlu de glorie, la care a ajuns acest mare învățător-artist, prin faptul de a fi croit, drumuri noave în învățământul nostru primar literatura sa pedagogică cu concepțiile ei energetice ce descarcă pe terenul experiențelor noastre, școlare, bate la ușa noastră a fiecăruia, ca o necesitate organică a spiritului activ, căruia trebuie să adaptăm sistemul nostru școlar, pentru a corespunde cât mai mult vremurilor de astăzi și celor viitoare. Păcat că nu toate operele lui se găsesc la librăriile noastre din apropiere și mai păcat e că nu se găsesc toate în secția pedagogică a bibliotecilor școlilor noastre.

Ca mijloace de promovare a culturii noastre în materie de educație, s'au instituit și cercurile culturale. În conferințele lor ni se dă ocaziunea de a ne comunica unii altora experiențele noastre făcute din timp în timp și vederile altora, pe cari ajungem să le cunoaștem cetind scrierile lor. Depinde numai de la buna lor organizare. Dintre lipsurile noastre, cari pot impede bunul mers al învățământului, după importanța lor, unele sunt mai mici, altele sunt mai mari. Competenții în constatarea acestor lipsuri, la consultarea lor de către autoritățile chemate a îndruma activitatea cercurilor, vor avea grije ca ele să fie bine considerate la statorirea programelor conferințelor și aranjarea lor.

Prin temele ce se dau învățătorilor pentru conferințe, ei se atrag ași da seama despre activitatea lor școlară, a face mai dese explorări în sufletele copiilor, a prețui mai mult experiențele făcute, pentru folosul lor de a putea fi utilizate în lucrările ce au de a face, — a se ținea în curent cu mișcările pedagogice mai noave și prin aceasta sunt ținuți a se deprinde la o muncă din ce în ce tot mai rațională.

Acesta fiind rostul adevărat al conferințelor intime pedagogice, în consecință aparatul funcționării lor trebuie făcut în chipul cel mai corespunzător. Dar printr'un confort, la care ne-am obișnuit a ține atât de mult, și prin care ajungem adesea să credem că o ficțiune simplă e mai aproape de adevăr decât un adevăr complicat, ne putem trezi ușor pe căi cari nu convergență cu scopul ce urmărim. Așa se întâmplă de multeori, că prin

consensul nostru al tuturor, temele de lucrat se impart cu preferință unora dintre învățători, și anume acelor, despre cari se crede a fi mai capabili. Or capacitatea cuiva este cu atât mai productivă cu cât se înrădăcează mai mult în înclinările lui firești. Și cari poate fi criteriul de apreciere a puterii cuiva? Puterea lui de afirmație, zicem. Dar sunt unii, cari dela fire nu înclină spre satisfacția de a parveni și mulți dintre aceia pot se ascundă talente vrednice de remarcat, cari pentru a putea fi scoase la lumină, trebuie să li-se deie ocazie și nu una ci mai multe pentruca mai de mulțori școși în lumina conștiinței celui ce'l are, să ajungă a se impune ca forță irezistibilă, ca nobil de adevărată vieață. Câte aptitudini nebănuite se pot descoperi la unii, cari sau n'au ținut să se remarcheze în opinia altora, sau le'au lipsit ocaziile pentru aceasta. Și'apoi iarăși, câți pot să fie de aceia, cari numai prin muncă istovitoare, prin sfortări uriașe au putut să obțină rezultate, la cari alții cu mai puțină ambiție, dar cu mai mult talent, ar fi putut ajunge mai ușor.

Aș putea zice, că dacă unii dintre ceice astăzi se cred siliți, a se mărgini la a face numai ceea ce este impus, li s'ar fi dat mai multe ocaziuni de afirmare a puterii lor, ritmul activității noastre învățătorești sub toate aspectele, ar fi mai intenziv. Un organ multă vreme neutilizat, devine rudimentar, care numai mai amintește de facultățile odată avute. Așa e și cu puterile noastre intelectuale. Nu e de'ajuns numai se cetești mult nici numai să audiezi mult, ci să cere să și gândești mult adâncind mereu problemele vieții, la ceea ce mai adăugându-se și conștiința datoriei ce avem de îndeplinit față de un ideal frumos, disciplina și ordinea în gândire se impun dela sine.

O altă ramură din activitatea noastră în cadrul cercurilor culturale, sunt conferințele populare, cari avem să le ținem popoului. Acestea încă trebuiesc să ne preocupe serios, pentru ca să putem face din ele, ceea ce într'adevăr trebuie să fie. Nu cred să mai fi fost vr'odată în Istoria Românilor vremuri, în cari rolul învățătorilor să fi fost atât de greu în importanța lui, ca cea de azi.

Într'un stat tinăr de curând însghebat, chiar în epoca procesului de continue lupte pentru asimilarea elementelor componente într'o unitate sufletească, care să asigure consolidarea și trăinicia lui, învățătorii nu se pot mărgini numai la exercițiul unei profesii, la o activitate care să îmbrățoseze numai școala copiilor, căci atunci căldura și lumina lor ar fi prea slabă pentru a putea întreține cu putere acel proces de asimilare a tot ceea ce poate fi folositor, ci rolul lor se complică mult mai mult.

Asemenea celulelor sănătoase dintr'un organism suferind, cari trebuie să steie într'o continuă luptă cu celulele bolnave, răzbătându-le, pătrunzându-le și premenindu-le necontentit pentru însănătoșarea organismului însuși, așa și noi învățătorii prin

Însuși numele ce purtăm, îndatorați fiind a reprezenta celulele sănătoase ale organismului statului nostru, trebuie să luptăm încetinuut pentru a paraliza toate acțiunile elementelor dușmane sănătății lui. Numai așa vom putea asigura continuitatea operei mărețe începută de mult și întreținută cu mari sacrificii de înaintașii noștri, pentru a putea ajunge la desăvârșire.

În această concepție a rolului nostru, noi nu mai suntem profesioniști ci misionari, cari avem o sfântă misiune, dela care nu ne putem sustrage fără risicul de a compromite nu numai opera generației de astăzi, dar și acelor trecute, ceea ce n'am putea face fără a nu ne certa odată greu cu conștiința noastră, căci în mâinile noastre zace destinul neamului nostru.

Îndeplinirea acestei misiuni reclamă din partea noastră o activitate din ce în ce tot mai intensivă.

Nu vom mai putea stă nepăsători în fața aparițiilor și demonstrațiilor unor fenomene ce le vedem petrecându-se în viața noastră românească.

Patru frați, de dorul unirii cărora s'au stâns atâtea generațiuni, nu-i permis să se mai certe. Acest rău trebuie stârpit dela rădăcină, pe care desgropându-o, descoperim, că ea să nutrește din două elemente: ignoranța și specula.

Să ne concentrăm cu toții toate puterile noastre spre a elibera poporul nostru cât mai curând din prinsoarea ignoranței, care a umplut stratul sufletului său cu toate buruenile netrebnice, și atunci va trebui să înceteze și exploatarea și specularea lui de cătră ceice că stăpâniți de'o hipnoză negativă, nu-și mai găsesc rostul vieții lor, decât în satisfacerea intereselor lor personale.

Trbuie să facem să știe și să simță poporul nostru, cumcă noua noastră așezare de astăzi nu este rezultatul unei întâmplări, ci al unei munci încordate purtată veacuri de'arândul, cu sacrificiile neprecupețite ale înaintașilor noștri, la cari toate a trebuit să se mai adaugă încă și marea jertfă de sânge din zilele noastre.

Să dăm poporului nostru tot sprijinul pentru a ajunge să cunoască și el cât mai bine Istoria noastră și atunci va ști să fie și el mai drept și mai înțelept în multe din judecățile și părerile lui, cari totdeauna sunt mai bune decât cele împrumutate dela alții.

Pentru aceea, din nici un program al conferințelor publice să nu lipsiască și o conferință istorică din care poporul să respire cam următoarele:

1. Am suferit noi Români în trecut mai mult ca orișicare alt neam.

2. Culmea suferințelor noastre am ajuns'o în Războiul cel mare, care a adus întregirea neamului nostru.

3. Am suferit nu atât pentru noi cât mai mult pentru copiii noștri și pentru generațiile următoare.

4. Am fost datori ca să suferim pentru alții, pentru că și înaintașii noștri s'au jertfit pentru noi.

5. Copiilor noștri și generațiilor următoare le incumbă o mare datorie față de noi: aceea de a ne fi recunoscători pentru jertfele noastre, ceace ei, cari nu pot să facă pentru noi ceace noi am făcut pentru ei, vor putea face numai aducându-și aminte de jertfele și suferințele noastre, pentruca din preamărirea acelor se încolțiască și să crească în ei dragostea și iubirea față de neamul nostru.

6. Că dacă nu suntem toți unii ca alții, cauza sunt împrejurările istorice prin cari am trecut.

7. Că Războiul cel mare ne'a costat grele și nenumărate jertfe, dar că mai mult decât noi toți, au suferit aceea, cari din Războiu nu s'au mai re'ntors, cari s'au dat pentru noi ceace au avut ei mai scump: vieța lor și au lăsat acasă la ei multăi jale și durere.

8. Că cel mai mare păcat este păcatul de a nu fi recunoscători celor ce s'au sacrificat pentru noi și că celor cari din Războiu nu s'au mai re'ntors, ne vom putea arăta recunoștința numai purtând grije de cei dragi ai lor, rămași de ei, și împlinindu-ne cu conștientiositate datorințele față de patrie și Rege.

A arunca cât mai din vreme sămânța acestor convinger în sufletul poporului nostru, este una dintre cele mai mari datorii ale noastre.

Sebeșel, la 24 August, 1926.

Alexandru Duvlea.
învățător.

Breslau; Roma; Praha.

Ce titlu pretențios! Ca și când ar fi o hoinăreală prin țările din centrul Europei, căci ce ar fi mai plăcut decât să pleci la drum să cutrieri centrele de cultură apusană să te rentorci acasă cu capul plin de idei și cu sufletul încărcat de impresii care de care mai frumoase.

Fi liniștit iubite cititor, dela început îți pun stavilă dorului de-a colinda țările, ce se țin pe loc la un biet aparat de radiofonie construit de mâni de diletant și totuși, pus în funcție și în legătură cu undele vezi, numai unde aeriene, ce vin din Breslau, Roma...

Aseară, pe o vreme liniștită, am avut o bună audțiie muzicală. Liniștea serii, puterea undelor, capriciile aparatului, dispoziția mea, puterea piilor electrice ori poate toate la un loc mi-au umplut sufletul de mulțumire.

Luam casca dela ureche și acordurile muzicale curgeau ca un fluvin cu obârșia la Breslau, Roma... Și ce e mai mult că aparatul dispune numai de 1 (o) lampă, dar marca cea mai bună.

Era 9^{1/2} când am încopciat *antena* la cei 3 *condensatori variabili*. Au început fluerături, explozii de aer in ureche, parașiții, cum se numesc la radiofonie, îndrept *condensatorul fix*, pun mâna pe *bobină* să lărgesc *câmpul magnetic*, mut manivela să las lămpii mai puțină lumină; nu merge, fluerăturile se întesc, avem inducția electrică mare, deci îmi da speranțe, mai măresc lumina lămpii, mai îngustez câmpul magnetic și deodată aud o voce bărbătească; *Achtung! Radio-journal Breslan, Jetzt kommt eine kleine muzik von Mozart*. Incepe orchestra, pe care o auzeam ca și când ar fi cântat in odaia vecină *Zwei minuten pause!* Se așteptăm. Cântă un bariton acompaniat de pian, apoi un duet cu o voce de damă și o ducem in cântece până la orele 11. Atunci deschide *Roma*. Și-mi place să fiu prezent la început. Așteptarea n'a fost zadarnică. Fix la 11, invârt condensatorul variabil și auzim o voce de damă: *Attenzione! Alianza internazionale di Radiofonie di Roma*. Urmează notițe și se anunță: „*Favorita*“ *recitatione conzone di Antonio Grillo*.

Iată însă că slăbește aparatul, voiu să-l pui la punct și deodată prind o: „*Dobre vecser*“ și urmează o conferință din care nu înțeleg altceva decât numele orașului „*Praha*“

Orele 12. Jos căștile și spre-patul de odihnă.

Toma Coctștu

Horia, Cloșca și Crișan.

Fala colegului nostru Iuliu Todoran din Bița, jud. Târnava-mică. Din primăvară are 3 copiii gemeni, cu 3 ministri nași, botezați cu numele celor 3 eroi martiri pentru neam.

Colegul, soția, dădaca cu câte un copil in brațe, ce idilă mai frumoasă găsești aiurea?!

Ministerul sănătății publice și al ocrotirilor sociale cunoscând evenimentul a trimis un premiu național făloșilor părinți, cărora le strigăm, să trăiască împreună cu micii: „Horia, Cloșca și Crișan“! T. C.

*Școala de Contabilitate și Educație Cooperatistă din Ludoș
Județul Turda No. 453/926.*

Publicațiune.

În Ludoșul de Mureș Jud. Turda funcționează o școală de Contabilitate și Educație Cooperatistă, care are de scop pregătirea Contabililor pentru Băncile populare și Cooperăție de orice fel.

Condițiunile de admitere.

Se primesc absolvenți a cel puțin 4 clase primare, se preferă însă acei cu 2—4 clase secundare, având vârsta peste 15 ani.

Cursurile teoretice țin 9 luni după care elevii sunt plasați în practică la unități Cooperative, unde lucrează cel puțin 6 luni, și apoi fac cursul de complectare 4 luni — la școală — după care se depune examenul de capacitate pentru obținerea diplomei.

Absolvenții acestei școale fac serviciul militar cu termen redus conf. art. 53 L. R.

În timpul cursurilor elevii sunt interni și plătesc pentru hrană o Taxă de 650 lei lunară, restul: Spălatul rufelor, Băi, iluminat, încălzit, învățământul etc. sunt gratuite.

Hainele de corp și de pat și le aduc elevii de acasă.

Cărțile și le procură elevii dela școală.

Cei care doresc se urmeze această școală, vor înainta până la 15 Septembrie a. c. 100 lei Taxa de înscriere și o cerere cu următoarele acte:

1. Extrasul de Naștere
2. Certificatul de studii
3. „ de Moralitate (bună purtare)
4. Buletin de vaccinare
5. Și o recomandăție din partea unei bănci populare sau Cooperative de orice fel, unde va trebui se lucreze după absolvire.

Celor înscriși li se va comunica la timp ziua exa-

menului de primire, care va fi între 25—30 Septembrie a. c.

Examenul va consta din 3 probe scrise: din Aritmetică, Limba română, Caligrafie și oral din Istorie, Geografie, Aritmetică și limba Română asupra materii de curs primar.

Domnii preoți sunt rugați împreună cu domnii învățători a indemnă tinerii absolvenți sau elevi cu curs secundar, să se înscrie la aceasta școală.

Fete nu se primesc.

Pentru cei ce vor fi clasificați între primii reușiți și dacă sunt lipsiți de mijloace, li se vor putea da burse sau ajutoare bănești pentru întreținere.

Direcțiunea școlai.

ȘTIRI.

* *Statele de plată de pe luna Septembrie dimpreună cu Statele suplimentare de noul spor de 15% de pe lunile Iulie, August și Septembrie au fost trimise azi printr'un delegat al nostru la Inspectorat pentru ordonanțare. Credem, că în scurt timp colegii vor putea ajunge la paralele de mult dorite.*

* Atragem atențiunea dlor colegi învățători asupra publicațiunii de concurs la școala de contabilitate și educație cooperatistă din Ludoșul de Mureș, rugându-i cu insistință să binevoiască a indemnă cu toată stăruința pe elevii buni și silitori, posesori a 2—3 clase secundare ori chiar absolvenți ai cursului primar să se înscrie la această școală, unde își pot croi în scurt timp un viitor bun și frumos.